

5. Juli.

1360

Nr. 275.
30.
Juni.

LOV

om

Sognefogdernes Lønning.*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.
Der tillægges Sognefogderne en af vedkommende Amtsraad fastsat aarlig Løn af fra 80 Kr. til 400 Kr., som udredes af vedkommende Amtsrepartitionsfond. På Bornholm refunderes Udgifterne til Sognefogdernes (Sandemændenes) Lønning Fonden ved Ligning alene paa Landkommunernes faste Ejendomme.

Ved Fastsættelsen af Sognefogdernes Lønning vil der være at tage Hensyn til deres Distrikters Udstrækning og Folkemængde og de i Distriktet værende faste Ejendommers Hartkorn og Ejendomsskyldværdi (jfr. Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 §§ 23 og 24) samt de øvrige Forhold, som kan have Indflydelse paa Omfanget af deres Arbejde.

§ 2.
Lov af 4. Marts 1857 angaaende Sognefogdernes fremtidige Lønning ophæves.

§ 3.
Denne Lov træder i Kraft den 1. Oktober 1922.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 30. Juni 1922.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Svenning Rytter

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1921—22: Folket. Tid. Sp. 3714, 3841, 6791, 6856; Landst. Tid. Sp. —, 2502, 2504; Till. A. Sp. 4693; Till. B. Sp. 1771, 3655, 3679; Till. C. Sp. 1559, 2511, 2681. Nr. 275. Lov af 30. Juni.

Lovtidenden for 1922 Nr. 29.

1361

Udgivet den 6. Juli.

Nr. 276.
30.
Juni.

LOV

om

Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Kapitel I.

Om Forlovelse.

§ 1.

Hæves en Forlovelse under saadanne Forhold, at Skylden for Ophævelsen maa antages væsentlig at paahvile den ene Part, er denne pligtig at yde sin Forlovede Erstatning for Tab, der er lidt ved de Forholdsregler, som med Føje er truffet med det forestaaende Ægteskab for Øje.

§ 2.

Besvangrer en Mand sin Forlovede, og hæves Forlovelsen derefter under saadanne Forhold, at han maa antages væsentlig at bære Skylden for Ophævelsen, skal han betale hende en passende Erstatning for den derved forvoldte Forstyrrelse i hendes Stilling og Forhold.

§ 3.

Den, som ifølge §§ 7 og 8 skal have Samtykke til at indgaa Ægteskab, skal ikke være erstatningspligtig i Henhold til § 1, naar han ikke har haft saadant Samtykke til Forlovelsen.

Ikke heller kan der paalægges en Mand Erstatning efter § 2, medmindre han ved Besvangrelsen var fyldt 21 Aar.

§ 4.

Sag i Henhold til §§ 1 og 2 maa være rejst inden 1 Aar efter Forlovelsens Ophævelse.

§ 5.

Tilsagn om en Formueydelse som Erstatning for senere Ophævelse af en Forlovelse er uforbindende.

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1921—22: Landst. Tid. Sp. 160, 405, —, —, 2507; Folket. Tid. Sp. 6708, 8461, 8636; Till. A. Sp. 4187; Till. B. Sp. 1713, 3353, 3679; Till. C. Sp. 1559, 2511, 2681.

Nr. 276.
30.
Juni.

Kapitel II.

Om Betingelserne for Ægteskab.

§ 6.

Mand under 21 Aar eller Kvinde under 18 Aar maa ikke indgaa Ægteskab, dog at Undtagelse herfra kan gøres ved kongelig Bevilling i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler.

§ 7.

Den, som er under 21 Aar og ikke tidligere har været gift, maa ikke indgaa Ægteskab uden Forældrenes Samtykke.

Er den ene af Forældrene død eller sindssyg eller aandssvag, eller er han uden Del i Forældremyndigheden, eller vilde hans Erklæring ikke kunne indhentes uden særlig Vanskelighed eller Forhaling, skal den andens Samtykke være tilstrækkeligt. Gælder det anførte begge Forældrene, kræves Samtykke til Ægteskabet fra Værge eller Kurator.

§ 8.

Den, som er gjort umyndig, maa ikke indgaa Ægteskab uden Værgens Samtykke.

§ 9.

Nægtes Samtykke i de Tilfælde, som nævnes i §§ 7 og 8, kan Overøvrigheden paa Begæring give Tilladelse til Ægteskabet, hvis der ikke er skellig Grund til Nægtelsen.

§ 10.

Den, som er sindssyg, eller som er aandssvag i højere Grad, maa ikke indgaa Ægteskab.

Dog skal det ved kongelig Bevilling kunne tillades en sindssyg at indgaa Ægteskab, naar det skønnes, at det under Hensyn til Sygdommens Art og den ringe Fare for sygeligt Afkom samt Partens Evne til at bedømme Ægteskabets Betydning er forsvarligt, at saadant Ægteskab indgaas.

§ 11.

Den, som lider af Kønssygdom, der endnu frembyder Fare for Smitte eller for Overførelse paa Afkommet, eller som lider af Epilepsi, maa ikke indgaa Ægteskab, uden at den anden Part er gjort bekendt med Sygdommen, og begge Parter af en Læge har faaet mundtlig Vejledning om Farerne ved den.

§ 12.

Ægteskab maa ikke indgaas mellem Slægtninge i ret op- og nedstigende Linie eller mellem Søskende.

§ 13.

Ægteskab maa ikke indgaas mellem Personer, af hvilke den ene har været gift med den andens Slægtning i ret op- eller nedstigende Linie, dog at Undtagelse Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opøsning.

herfra kan gøres ved kongelig Bevilling, naar det tidligere Ægteskab er opløst ved Nr. 276. Døden, naar der i dette Ægteskab ikke er Fællesbørn, og naar i øvrigt ganske særlige Grunde taler for Bevillingens Meddelelse. 30. Juni.

Ægteskab maa ej heller indgaas mellem Personer, af hvilke den ene har haft Samleje med den andens Slægtning i ret op- eller nedstigende Linie, dog at Undtagelse herfra kan gøres ved kongelig Bevilling.

§ 14.

Ingen maa indgaa nyt Ægteskab, saa længe det tidligere Ægteskab bestaar.

§ 15.

Den, hvis Ægteskab er opløst ved Dom, maa ikke indgaa nyt Ægteskab forinden Udløbet af Ankefristen, medmindre saavel den tidligere Ægtefælle som Paa-talemyndigheden giver Afkald paa Anke.

Den, hvis Ægteskab er opløst paa Grund af Ægteskabsbrud eller lignende Forhold (jfr. § 59), maa ikke indgaa nyt Ægteskab før Udløbet af den Frist, som maatte være fastsat herfor.

§ 16.

Den Kvinde, som har været gift, maa ikke indgaa nyt Ægteskab inden 10 Maaneder fra det tidligere Ægteskabs Ophør, medmindre hun ikke er frugtsommelig fra Tiden før Ægteskabets Ophør, eller der er forløbet 10 Maaneder, efter at Samlivet med Manden ophørte.

§ 17.

Den, som har været gift, maa ikke indgaa nyt Ægteskab, førend offentligt Skifte er paabegyndt eller privat Skifte tilendebragt, medmindre der bestod fuldstændigt Særeje mellem Ægtefællerne, eller Fritagelse for Skifte særlig er hjemlet. Justitsministeriet kan dog fritage for Overholdelse af denne Regel, hvor særlige Grunde taler derfor.

§ 18.

Naar Personer, af hvilke den ene tilhører et Trossamfund, hvortil den anden ikke hører, agter at indgaa Ægteskab, skal de træffe Bestemmelse om, i hvilken Tro Børnene af Ægteskabet skal opdrages, hvilket skal være enten Folkekirkens eller en af Parternes Tro.

§ 19.

Den Mand, der er under vedvarende Fattigforsørgelse her i Landet, maa ikke indgaa Ægteskab uden Samtykke fra sin Forsørgelseskommune.

Kapitel III.

Om Lysning.

§ 20.

Forinden Ægteskab indgaas, skal der foregaa en offentlig Lysning.

Lysning skal af begge Brudefolkene begæres paa det Sted her i Landet, hvor Bruden bor, efter Brudefolkenes frie Valg enten hos vedkommende Præst eller hos Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opøsning.

Nr. 276. vedkommende borgerlige Myndighed, som er i København Magistraten, paa Frederiksberg og i Købstæderne Borgmesteren og i Landsognene Sognefogeden eller under særlige Omstændigheder en af Amtmanden efter Sogneraadets Indstilling dertil valgt Person.

Er et Landsogn delt i flere Sognefogeddistrikter, begæres Lysning hos Sognefogeden i det paagældende Distrikt, medmindre andet bestemmes af Amtmanden.

Har Bruden ikke Bopæl her i Landet, begæres Lysningen paa det Sted, hvor Brudgommen bor, eller, hvis heller ikke han bor her i Landet, paa det Sted, hvor en af Parterne opholder sig.

§ 21.

Før Lysning sker, skal Brudefolkene tilvejebringe følgende Bevisligheder:

1. Brudefolkene skal fremlægge Fødselsattest eller, hvis saadan ikke kan skaffes, paa anden Maade godtgøre deres Alder og Navn, medmindre Justitsministeriet i saa Henseende indrømmer Lempelser.

2. Vil nogen af Brudefolkene indgaa Ægteskab inden den i § 6 fastsatte Alder, skal den i saa Henseende fornødne kongelige Bevilling fremlægges.

3. Hvis Samtykke udfordres efter §§ 7 eller 8, skal det godtgøres, at Samtykke er givet eller Overøvrighedens Tilladelse meddelt.

4. Hvis der er Grund til at antage, at nogen af Brudefolkene lider af Sinds sygdom eller af Aandssvaghed i højere Grad, skal der fremlægges enten Attest fra en dertil autoriseret Læge om, at Sindssygdom eller højere Grad af Aandssvaghed ikke kan paavises hos vedkommende, eller en i Medfør af § 10 meddelt kongelig Bevilling.

5. Brudefolkene skal, enhver for sit Vedkommende, afgive skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, at der ikke er nogen Hindring for Ægteskabet af saadan Grund som nævnt i § 11.

Den, som lider eller tidligere har lidt af Kønssygdom, maa kun afgive saadan Erklæring, naar der enten foreligger en ham indenfor de sidste 14 Dage meddelt skriftlig Lægeerklæring om, at Fare for Smitte ved Sygdommen eller for dens Overførelse paa Afkommet er højst usandsynlig, eller den anden Part er gjort bekendt med Sygdommen, og begge Parter af en Læge har faaet mundtlig Vejledning om Farerne ved den.

Nærmere Regler for Afgivelsen af de fornævnte Lægeerklæringer kan gives af Justitsministeriet, der ogsaa efter Indstilling af Sundhedsstyrelsen kan fratage en Læge, der har gjort sig skyldig i Misbrug ved Udstedelse af Erklæringerne, Retten til at faa sine Erklæringer taget i Betragtning efter nærværende Lovbestemmelse.

6. Brudefolkene skal skriftlig paa Tro og Love erklære, at de ikke er saa nær beslægtede som angivet i § 12, samt enten paa samme Maade erklære, at der ikke bestaar det i § 13 omhandlede Svogerskab mellem dem, eller, hvis dette er Tilfældet, forevise den i saa Henseende fornødne kongelige Bevilling.

7. Enhver af Brudefolkene skal afgive skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, hvorvidt han tidligere har indgaaet Ægteskab. Er dette Tilfældet, skal der fremlægges Bevis for, at den tidligere Ægtefælle er død, eller at Ægteskabet er opløst ved Skilsmisse eller omstødt.

Beviset for den tidligere Ægtefælles Død føres som Regel ved Attest fra indenlandsk eller udenlandsk offentlig Myndighed. Bevis for, at et tidligere Ægteskab her i Landet er blevet opløst ved Skilsmisse eller omstødt, føres ved Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Forevisning af Bevillingen eller af en Udskrift af Dommen; denne sidste skal Nr. 276. 30. Juni. være ledsaget enten af en Attest fra vedkommende overordnede Rets Kontor for, at Appelstævning ikke er udtaget inden 8 Uger fra Dommens Afsigelse, eller af Bevis for, at baade Modparten og Paatalemyndigheden har givet Afkald paa Appel. Overholdelsen af Regelen i § 15, 2det Stykke, godtgøres ligeledes ved Forevisning af Bevillingen eller en Udskrift af Dommen.

Justitsministeriet bestemmer, om udenlandske Bevillinger eller Domme afgiver tilstrækkeligt Bevis for et Ægteskabs Ophør.

8. Har Bruden tidligere været gift, og vil hun indgaa Ægteskab, inden den i § 16 bestemte Ventetid er forløbet, skal hun føre Bevis for, at hun er berettiget dertil.

9. Den, der tidligere har været gift, skal derhos godtgøre, at der ikke af Hensyn til Regelen i § 17 er noget til Hinder for det nye Ægteskabs Indgaaelse.

10. Tilhører den ene af Brudefolkene et Trossamfund, hvortil den anden ikke hører, skal de skriftlig afgive den i § 18 omhandlede Erklæring om, i hvilken Tro Børnene af Ægteskabet skal opdrages.

11. Hver af Brudefolkene skal afgive en skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, hvorvidt han har Børn udenfor Ægteskab, overfor hvilke der paahviler ham Forsørgelses- eller Bidragspligt.

12. Brudgommen skal fremlægge Bevis for, at han ikke er under vedvarende Fattigforsørgelse, eller, saafremt dette maatte være Tilfældet, Bevis for, at hans Forsørgelseskommune samtykker i, at han indgaar Ægteskab.

13. Rigtigheden af de i Henhold til Nr. 6 og 7 afgivne Erklæringer skal skriftlig paa Tro og Love bekræftes af to paalidelige og myndige Forlovere, der tillige skal bevidne, at de nøje kender den paagældende Part. Forloverne kan være fælles for begge Parter; Overøvrigheden kan i særegne Tilfælde meddele Fritagelse for at stille Forlovere.

Justitsministeriet er bemyndiget til at fastsætte en almindelig Fællesform, hvori de i nærværende Paragraf omtalte Erklæringer og Attester bliver at afgive.

§ 22.

De i § 21 omhandlede Bevisligheder forelægges for de i § 20 nævnte borgerlige Myndigheder.

Naar Bevislighederne skønnes at være i Orden, meddeler vedkommende borgerlige Myndighed Brudefolkene Attest herom.

Derefter iværksættes Lysning snarest muligt.

Saaframt der for vedkommende Myndighed udenfor København, Frederiksberg og Købstæderne kan være Tvivl om, hvorvidt Bevislighederne er i Orden, skal disse, forinden Attest udstedes, forelægges for vedkommende Politimester.

§ 23.

Lysningen, der skal indeholde Parternes fulde Navn, Stilling, Bopæl og Fødested, foretages paa det Sted her i Landet, som er fastsat i § 20, og sker enten ved Kundgørelse fra Prædikestolen eller ved Tinglæsning, alt efter som Lysningen foretages af Præsten eller af de borgerlige Myndigheder. Lysningen foretages kun een Gang, og Vielsen maa ikke finde Sted, forinden der er hengaaet 14 Dage fra Lysningen (Lysningsfristen).

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Nærmere Regler om Lysning ved Kundgørelse fra Prædikestolen gives af Kirkeministeriet.

Hvis nogen af Brudefolkene har Bopæl i Udlandet, skal Kundgørelse om Ægteskabet tillige ske der i de Tilfælde og efter de Regler, som Justitsministeriet bestemmer.

§ 24.
Anmeldelse af Hindringer for et Ægteskabs Indgaaelse sker for den Myndighed, der har undersøgt, om Ægteskabsbetingelserne foreligger, hvilken Myndighed afgør, om der foreligger en Ægteskabshindring, dog med Forbehold af Parternes Ret til at faa Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene.

§ 25.
Naar Lysningsfristen er udløbet, uden at der har vist sig at foreligge nogen Hindring for Ægteskabets Indgaaelse, meddeler den Myndighed, der har forestaaet Lysningens Iværksættelse, paa Begæring Parterne Attest om, at behørig Lysning har fundet Sted, og at der ikke foreligger nogen Ægteskabshindring.

§ 26.
Fritagelse for Lysning, saavel kirkelig som borgerlig, kan ske ved kongelig Bevilling i Overensstemmelse med de hidtil fulgte Regler, naar særlige Grunde taler derfor.

Ligeledes kan Lysning undlades, naar der paa Grund af en af Parternes Sygdom er alvorlig Fare ved at opsætte Vielsen, hvilket saa vidt muligt skal godtgøres ved Lægeattest.

§ 27.
Betalingen for Udførelsen af de i nærværende Kapitel omhandlede Forretninger fastsættes ved kongelig Anordning.
Betalingen tilfalder Kommunens Kasse, hvis Forretningen udføres af en kommunal Myndighed, og ellers Statskassen.

Kapitel IV.

Om Vielse.

§ 28.
Ægteskab stiftes enten ved kirkelig eller ved borgerlig Vielse.

§ 29.
Kirkelig Vielse kan finde Sted:
1) indenfor den danske Folkekirke, naar en af Brudefolkene hører til denne;
2) indenfor saadanne Trossamfund, hvis Præster er anerkendt som berettigede til her i Landet at forrette Vielser med borgerlig Gyldighed, naar en af Brudefolkene hører til vedkommende Trossamfund.
Kongen kan bestemme, at Medlemmer af udenlandske evangelisk-lutherske Trossamfund skal være ligestillede med Folkekirkens Medlemmer med Hensyn til Adgangen til kirkelig Vielse.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

§ 30.

Kirkelig Vielse indenfor Folkekirken foretages af dennes Præster.

Ved kongelig Anordning bestemmes det, hvilke Præster i Folkekirken der skal kunne vie, samt hvilke af disse der skal kunne bemyndige en anden i Folkekirken præsteviet Mand til paa deres Ansvar at foretage en Vielse.

Kirkelig Vielse indenfor andre Trossamfund foretages af de dertil særlig anerkendte Præster.

En Præst i Folkekirken er kun pligtig at foretage en Vielse, saafremt begge Brudefolkene hører til Folkekirken, og en af dem derhos er Medlem af hans Menighed. Præsten kan dog nægte at vie en fraskilt. Mener han i øvrigt af religiøse Grunde ikke at kunne eller burde foretage en Vielse, skal han forelægge Biskoppen Sagen; denne afgør da efter en Undersøgelse af samtlige Sagens Omstændigheder, om den paagældende Præst bør fritages for at foretage Vielsen. — Tilsvarende Regler gælder med Hensyn til en Præsts Pligt til at foretage Lysning ved Kundgørelse fra Prædikestolen;

§ 31.

Adgang til at blive borgerlig viet staar aaben for alle, uanset om Betingelserne for kirkelig Vielse er til Stede eller ikke.

§ 32.

Borgerlig Vielse foretages i København af Magistraten, i Købstæderne og paa Frederiksberg af Borgmesteren og i Landsognene af Sognefogeden eller den af Amtet i Henhold til § 20 valgte Person.

I København kan vedkommende Borgmester autorisere een eller flere Personer til paa sit Ansvar at udføre de omhandlede Forretninger. Udenfor København kan Borgmesteren og Sognefogeden — eller den af Amtet i Henhold til § 20 dertil valgte — med vedkommende Kommunalbestyrelses Samtykke vælge en Stedfortræder.

De i denne Paragraf nævnte Myndigheder er pligtige at udføre Vielse og dermed forbundne Forretninger for dem, der ønsker det, uden Hensyn til, om nogen af Brudefolkene er bosat indenfor den paagældende Myndigheds stedlige Omraade eller ej.

§ 33.

Hvis ikke Fritagelse for Lysning er hjemlet ved § 26, maa Vielse ikke foretages, førend lovlig Lysning har fundet Sted. Herom maa Attest efter § 25 forelægges, medmindre den Myndighed, for hvem Ægteskabet indgaas, selv har forestaaet Lysningens Iværksættelse. Til Trods for stedfunden Lysning maa Vielse ikke foretages, saafremt det er nævnte Myndighed bekendt, at Ægteskabsbetingelserne ikke er til Stede.

Er der hengaaet mere end 3 Maaneder efter Lysningsfristens Udløb, kan Vielse ikke mere foretages paa Grundlag af den stedfundne Lysning.

§ 34.

Indgaas Ægteskab uden forudgaaende Lysning, skal den i § 22 foreskrevne Attest forelægges den Myndighed, for hvem Ægteskabet indgaas.

§ 35.

Paa den for Vielsen bestemte Dag og Tid, der saa vidt muligt skal vælges efter Brudefolkernes Ønske, møder disse ved kirkelig Vielse i Kirken og ved borgerlig Vielse i den Myndighed, der er bemyndiget til at foretage Vielsen.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Sag om Ægteskabs Omstødelse kan ikke anlægges, naar der er forløbet 6 Maaneder, efter at den under Nr. 1 omtalte Sindstilstand er ophørt, eller efter at den paataleberettigede Ægtefælle i de under Nr. 2—4 nævnte Tilfælde er blevet bekendt med Omstødelssgrunden, eller efter at den under Nr. 5 nævnte Tvang er ophørt. Sag maa i hvert Fald være anlagt senest 3 Aar efter Ægteskabets Indgaaelse. Sag om Omstødelse kan ikke heller anlægges a) paa Grund af Kønssygdom, naar Ægtefællen ikke er blevet smittet, og Sygdommen ikke mere frembyder Smittefare, eller b) paa Grund af anden Sygdom, naar den er helbredet.

Med Hensyn til Retsvirkningerne af Ægteskabs Omstødelse finder Reglerne om Skilsmisse tilsvarende Anvendelse, medmindre andet nedenfor er bestemt.

§ 45.

Ved Skifte i Anledning af Ægteskabs Omstødelse udtager hver Ægtefælle forlods saa meget af Fællesboet, som svarer til, hvad han har indbragt i Boet ved Ægteskabets Indgaaelse eller gennem senere Erhvervelse ved Arv eller Gave, eller hvad han har overført til Fællesboet fra eget Særeje. Strækker den fælles Formue ikke til, sker der forholdsvis Afkortning. Det, som den ene Ægtefælle har skænket den anden som Særeje, kan fordres tilbage.

§ 47.

Omstødes et Ægteskab ifølge § 42, og var den ene Ægtefælle ved Ægteskabets Indgaaelse i god Tro, den anden derimod ikke, har den førstnævnte Krav paa en Godtgørelse, der fastsættes efter Billighed under Hensyn til begges økonomiske Kaar og de øvrige Omstændigheder.

Samme Ret tilkommer en Ægtefælle, som opnaar sit Ægteskabs Omstødelse ifølge § 43, 1ste Stykke, eller § 44, hvis den Omstændighed, hvorpaa Omstødelsen grundes, var den anden Ægtefælle bekendt.

Kravet paa Godtgørelse, der kan tilkendes som en periodisk Ydelse, skal fremsættes under Omstødelssagen.

§ 48.

For Tiden efter Ægteskabets Omstødelse paahviler det ikke nogen af Ægtefællerne at bidrage til den anden Ægtefælles Underhold.

§ 49.

Omstødes et Ægteskab, der er indgaaet til Trods for en Omstødelssgrund, som var Hustruen bekendt ved Ægteskabets Indgaaelse, bliver det paa Mandens Forlangende i Dommen at udtale, at hun ikke længere maa bære hans Navn.

§ 50.

Dør en af Parterne i et Ægteskab, som kunde omstødes efter § 42, inden Omstødelse er sket, kan den efterlevende Ægtefælle eller enhver af Arvingerne kræve Reglerne i § 46 bragt til Anvendelse, ligesom Ægtefællen kan kræve Godtgørelse efter Regelen i § 47.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Den i nærværende Paragrafs 1ste Stykke hjemlede Ret tilkommer den paa-Nr. 276. taleberettigede efter §§ 43 eller 44, naar den anden Ægtefælle dør, inden Omstødelse er sket, og inden Paataleretten er tabt.

Dør den ifølge §§ 43 eller 44 paataleberettigede Ægtefælle, efter at Sagen er anlagt, eller var han i de i § 43, 1ste Stykke, eller § 44, Nr. 1, nævnte Tilfælde indtil sin Død i saadan Tilstand som der nævnt, kan ogsaa enhver af hans Arvinger kræve Reglerne i § 46 bragt til Anvendelse.

Krav efter 1ste, 2det og 3die Stykke maa fremsættes inden 6 Maaneder efter Dødsfaldet.

Dør en tvegift Ægtefælle, inden Ægteskabet er omstødt, skal den Ret mod Trediemand til Erstatning, Pension eller andet økonomisk Gode, som ved Dødsfald tilfalder en efterlevende Ægtefælle, tilkomme Ægtefællen i det første Ægteskab, saafremt andet ikke fremgaar af Omstændighederne.

§ 51.

Saafremt Reglerne i § 50, 1ste eller 2det Stykke, paa Ægtefællens Begæring bringes til Anvendelse, bortfalder dennes lovbestemte Arveret efter den anden Ægtefælle.

Kapitel VI.

Om Separation og Skilsmisse.

§ 52.

Naar Ægtefæller, som paa Grund af dyb og varig Uoverensstemmelse finder ikke at kunne fortsætte Samlivet, er enige om at ønske Separation og om Ordningen af de i §§ 68 og 70 samt i Lov om Umyndighed og Værgemaal af 30. Juni 1922 § 24 omhandlede Forhold, bliver Separationsbevilling at meddele dem af Overøvrigheden.

§ 53.

Efter Paastand af den ene Ægtefælle bliver der at give Dom til Separation, naar den anden Ægtefælle gør sig skyldig i grov Forsømmelse af sin Underholdspligt mod Ægtefællen eller Børnene eller i øvrigt i grov Krænkelser af sine Pligter imod dem eller er henfalden til Misbrug af Beruselsesmidler eller fører et lastefuldt Liv, medmindre Sagsøgeren selv ved sin Optræden eller sit Forhold overfor den anden Ægtefælle har givet Anledning til dennes Forsømmelse eller Forseelse.

Maa ellers paa Grund af dyb Uoverensstemmelse Forholdet mellem Ægtefællerne anses for ødelagt, kan enhver af dem faa Dom til Separation, medmindre Uoverensstemmelsen hovedsagelig skyldes Sagsøgerens Forhold overfor den anden Ægtefælle.

§ 54.

Har Ægtefæller levet separerede i 1 Aar og 6 Maaneder, uden at Samlivet senere er genoptaget, bliver Ægteskabet at opløse ved kongelig Bevilling, naar Ægtefællerne er enige om Skilsmissen og om Ordningen af de i §§ 69 og 70 samt i Lov om Umyndighed og Værgemaal af 30. Juni 1922 § 24 omhandlede Forhold. Har de levet separerede i to Aar og seks Maaneder, kan enhver af Ægtefællerne kræve Bevillingen.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Nr. 276. gørelse, der fastsættes efter Billighed under Hensyn til begge Parter økonomiske Kaar og de øvrige Omstændigheder. Godtgørelsen fastsættes til en samlet Sum eller en periodisk Ydelse. Kravet maa fremsættes under Skilsmisssagen.

Paa samme Maade kan der, naar Skilsmissebevilling er meddelt efter en Separation, der er givet under Forhold, hvorved den ene Ægtefælle groft har krænket den anden, tilkendes denne en Godtgørelse. Retssag herom maa rejses inden 6 Maaneder efter Skilsmissebevillingens Meddelelse.

§ 68.

Bestemmelse om, hvorvidt den ene Ægtefælle i Separationstiden skal bidrage til den andens Underhold, og om Bidragets Størrelse træffes ved Bevillingen eller Dommen, for saa vidt den ikke helt eller delvis henskydes til Overøvrigheds senere Afgørelse. Ved Afgørelsen tages der Hensyn til, i hvilket Omfang den, der ønsker Bidrag, selv kan skaffe sig et efter sine Livsforhold tilstrækkeligt Underhold, og hvorvidt den anden Part efter sine økonomiske Kaar, derunder sin Erhvervsevne, og de øvrige Omstændigheder formaar at udrede Underholdsbidrag. Den Ægtefælle, hvem Skylden for Separationen væsentlig paahviler, maa der ikke tillægges noget Bidrag, medmindre ganske særlige Grunde taler derfor.

Underholdsbidrag kan, hvor Omstændighederne taler derfor, paalægges for en Tid, der ligger indtil 3 Aar forud for Fremsættelsen af Kravet.

§ 69.

Ved Skilsmisse træffes der, efter de samme Regler som i forrige Paragraf angivet, Bestemmelse om Ægtefællernes Underholdspligt overfor hinanden, dog at Bidrag i Almindelighed ikke kan tillægges den, hvem Skylden for Skilsmisssagen væsentlig paahviler.

Underholdspligten bortfalder, hvis den berettigede indgaar nyt Ægteskab.

§ 70.

Bestemmelse om, hvorledes i Tilfælde af Separation eller Skilsmisse Forældrenes Pligt til at underholde deres Børn skal fordeles mellem dem, træffes ved Bevillingen eller Dommen, for saa vidt den ikke helt eller delvis henskydes til Overøvrigheds senere Afgørelse.

Ved Fordelingen tages der Hensyn til Forældrenes økonomiske Forhold, derunder deres Erhvervsevne, og deres øvrige Livsforhold. Den, som ikke opfylder sin Del af Underholdsbyrden gennem Underhold af Børn, som den har hos sig, kan det efter Begæring af den anden Ægtefælle paalægges at udrede Underholdsbidrag.

§ 71.

Bestemmelse om Underholdsbidrag til Børnene træffes kun indtil videre, og ny Afgørelse kan senere træffes af Overøvrigheden paa en af Ægtefællernes Begæring, naar Børnenes Tarv tilsiger det. Bestemmelse om Underholdsbidrag til Ægtefællen kan senere ændres af Overøvrigheden paa en af Ægtefællernes Begæring, naar Forholdene væsentlig har forandret sig, og Omstændighederne i øvrigt taler derfor; dog kan det ved Dommen eller Bevillingen fastslås, at Afgørelsen skal være endelig.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

§ 72.

Er der mellem Ægtefæller med forestaaende Separation for Øje truffet Aftale om Fordeling af Formuen, om Godtgørelse (jfr. § 67) eller om Underholdspligt overfor Ægtefællen eller Børnene enten for Separationstiden eller tillige for Tiden efter en mulig paafølgende Skilsmisse, kan Aftalen ved Dom erklæres for helt eller delvis uforbindende for en Ægtefælle, hvis den skønnes aabenbart ubillig. Samme Regel gælder om Aftale med forestaaende Skilsmisse for Øje. Krav om en Aftales Omgørelse maa gøres gældende under Separations- eller Skilsmisssagen eller, hvor Afgørelsen træffes ved Bevilling, inden 1 Aar efter dennes Meddelelse.

Aftale mellem Forældrene om Fordeling af deres Underholdspligt overfor Børnene skal derhos ikke være til Hinder for, at der senere paa Begæring træffes anden Afgørelse af Overøvrigheden, naar Forholdene væsentlig har forandret sig, eller naar Aftalen strider mod Børnenes Tarv.

§ 73.

Til Inddrivelse af de i §§ 68, 69 og 70 omhandlede Underholdsbidrag kan de Retsmidler anvendes, som er hjemlet med Hensyn til forladte Hustruer og de hos disse værende Børn, dog at Afsoning ikke kan anvendes for de Hustruen paalagte Bidrag til Mandens Underhold.

De en frasepareret eller fraskilt Ægtefælle tilkommende Underholdsbidrag bliver at udrede forud for hver i Bevillingen eller Dommen fastsat Periode, for saa vidt andet ikke er bestemt.

§ 74.

Naar et Ægteskab opløses paa Mandens Begæring paa Grund af Forhold, for hvilke Hustruen væsentlig bærer Skylden, bliver det paa hans Forlangende i Dommen eller Bevillingen at udtale, at Hustruen ikke mere maa bære hans Navn.

§ 75.

Hvis Ægtefæller, som er blevet separeret, genoptager Samlivet, bortfalder Separationens Virkninger for Fremtiden.

Kapitel VII.

Forskellige Bestemmelser.

§ 76.

Forinden Bevilling til Separation eller Skilsmisse meddeles eller Sag anlægges, skal der under Ægtefællernes personlige Møde forsøges Mægling mellem dem om Fortsættelsen af det ægteskabelige Samliv. Mæglingen foretages af Overøvrigheden, hvis begge Parter ønsker det, eller de ikke hører til samme Trossamfund, men ellers af Præsten.

Forinden Bevilling til Separation eller Skilsmisse meddeles, skal der tillige af Overøvrigheden forhandles med Parterne om Vilkaarene for Separationen eller Skilsmisssagen.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Mægling og Vilkaarsforhandling skal efter Bemyndigelse af Overøvrigheden paa dennes Vegne kunne foretages af Underøvrigheden.

Mægling og Vilkaarsforhandling foretages samlet med begge Ægtefæller og foregaar paa det Sted, hvor den Ægtefælle, fra hvem Separation eller Skilsmisse søges, bor eller opholder sig. Dog kan disse Handlinger foretages særskilt med hver af Ægtefællerne, saafremt den af Ægtefællerne, der søger Separation eller Skilsmisse, vilde komme til at rejse over 100 Kilometer fra det Sted, hvor han bor eller opholder sig.

Nærmere Regler for Foretagelsen af Mægling og Vilkaarsforhandling fastsættes ved kongelig Anordning. Saafremt en Ægtefælle trods Tilsigelse fra vedkommende Myndighed undlader at give Møde til Mægling eller Vilkaarsforhandling, kan der af vedkommende Overøvrighed idømmes Ægtefællen en Bøde fra 10 til 500 Kr., der tilfalder vedkommende kommunale Kasse.

Mægling og Vilkaarsforhandling bortfalder for den Ægtefælle, der ikke har Ophold her i Landet.

Er Ansøgning om Separation eller Skilsmisse indgivet, eller er der anlagt Retssag til Opnaaelse af Separation, Skilsmisse eller Ægteskabs Omstødelse, har Overøvrigheden, naar Hustruen herom fremsætter grundet Begæring, at give Manden Tilhold om ikke at forrykke Fællesboets Stilling, indtil Spørgsmaalet er afgjort.

Overtrædes Tilholdet, eller er der begrundet Frygt for, at Tilholdet vil blive overtraadt, kan Ægtefællen straks begære gennemført Bosondring i Overensstemmelse med Reglerne i Lov Nr. 75 af 7. April 1899, Kap. V.

Desuden kan Overøvrigheden fra det i 1ste Stykke angivne Tidspunkt, naar Omstændighederne særlig taler derfor, paa en Ægtefælles Begæring midlertidig tillade Ophævelse af Samlivet samt foranstalte Underholdsbidrag paalagt den anden Ægtefælle saavel til den begærende selv som til de hos denne værende Børn, alt i Overensstemmelse med de i denne Lov indeholdte Regler om Underhold.

Ved kongelig Anordning træffes Bestemmelse om, hvilket Steds Overøvrighed de Beføjelser skal tilkomme, som i denne Lov er tillagt Overøvrigheden.

For militære Personers Indgaaelse af Ægteskab gælder kun de i denne Lov indeholdte Betingelser.

Loven er uden Indflydelse paa de særlige Regler om Ægteskabs Indgaaelse for fremmede diplomatiske eller konsulære Embedsmænd her i Landet.

Ikke heller kommer Bestemmelserne i Lovens Kap. III og IV til Anvendelse ved Indgaaelse af Ægteskab for de danske diplomatiske og konsulære Embedsmænd i Udlandet.

Indgaas Ægteskab mellem Adoptant og Adoptivbarn, bortfalder alle Retsvirkninger af Adoptionen.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

§ 82.

De i nærværende Lov indeholdte Regler om Underholdspligt gør ingen Forandring i de efter Fattiglovgivningen gældende Regler om en Persons Pligt overfor det offentlige til at forsørge sin Ægtefælle eller sine Børn.

§ 83.

Den, som uberettiget røber, hvad han ved Udøvelsen af sit Hverv efter denne Lov er kommet til Kundskab om vedrørende private Forhold, straffes med Bøder eller Fængsel.

Kapitel VIII.

Overgangsbestemmelser.

§ 84.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1923, for Færøernes Vedkommende dog først den 1. Juli 1923.

Ved kongelig Anordning skal der derhos for Færøernes Vedkommende kunne fastsættes de Ændringer og Tilføjelser til Loven, som Øernes særlige Forhold maatte kræve, efter at Lagtingets Betænkning forinden er blevet indhentet.

§ 85.

Adgangen til at indgaa nyt Ægteskab efter tidligere erhvervet Skilsmisse bestemmes efter denne Lovs Regler.

Dog skal den Kvinde, som før Lovens Ikrafttræden har opnaaet Skilsmisse og Tilladelse til at indgaa nyt Ægteskab, være berettiget hertil uden at behøve at afvente de i Lovens § 16 foreskrevne Frister.

§ 86.

Er der før Lovens Ikrafttræden iværksat Lysning, skal vedkommende Brudefolk i et Tidsrum af 3 Maaneder fra Lysningen være berettigede til at indgaa Ægteskab, dog at den i § 22 foreskrevne Prøvelse af Ægteskabsbetingelsernes Tilstedeværelse da bliver at foretage før Vielsen.

§ 87.

Et Ægteskab, der er indgaaet før Lovens Ikrafttræden, kan ikke omstødes, medmindre det efter baade da gældende Ret og nærværende Lov kan kendes ugyldigt eller omstødes.

Omstødes det, kommer de i nærværende Lov fastsatte Regler om Virkningen af Ægteskabs Omstødelse til Anvendelse.

§ 88.

Ægtefæller, der før Lovens Ikrafttræden er blevet separeret, skal være berettigede til at opnaa Skilsmisse efter Lovens § 54.

Nr. 276. Lov af 30. Juni om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Nr. 276.

30.
Juni.

§ 89.

Er der før Lovens Ikrafttræden anlagt Skilsmisssag eller Sag om Ægteskabs Ugyldighed, eller er der indgivet Begæring om Skilsmisse eller Separation, kommer ældre Rets Regler til Anvendelse paa Forholdet.

§ 90.

Loven kommer til Anvendelse paa alle Sager eller Andragender angaaende Separation eller Skilsmisse, der rejses eller indgives efter Lovens Ikrafttræden, selv om den Omstændighed, hvorpaa Separations- eller Skilsmissekravet støttes, ligger forud for Lovens Ikrafttræden.

§ 91.

Fra denne Lovs Ikrafttræden ophæves D. L. 3die Bog, 16de Kapitel, Art. 1—4, 8, 10, 15, 16, Nr. 1—8; D. L. 6te Bog, 13de Kapitel, Art. 2 og 16; Fr. 5. Marts 1734; Fr. 29. Maj 1750; Fr. 18. December 1750; Fr. 23. Maj 1800, 1ste Afdeling § 1; Fr. 18. Oktober 1811; Pl. 10. Februar 1818; Fr. 30. April 1824 §§ 1—7, 9, 11, 12 og 14—19; Fr. 23. Maj 1827; Fr. 11. Sept. 1839 § 16; L. 13. April 1851 §§ 1—8, § 9, 1ste Pkt.; Fattiglov 9. April 1891 § 42; L. Nr. 131 af 27. Maj 1908 §§ 1 og 14.

Endvidere bortfalder, hvad der i øvrigt i Lovgivningen maatte være stridende mod denne Lov.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 30. Juni 1922.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Svenning Rytter.

Lov

om

Umyndighed og Værgemaal.*)

Vi Christian den Tiende, af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Kapitel I.

Om umyndige.

§ 1.

Den, der er under 21 Aar, er umyndig; den, der er 21 Aar eller derover, er myndig, men kan under de i § 2 anførte Forhold gøres umyndig.

Den førstnævnte Klasse umyndige kaldes i nærværende Lov mindreaaarige, den sidstnævnte kaldes umyndiggjorte, begge Klasser under eet kaldes umyndige.

§ 2.

Den, der er fyldt 21 Aar, kan umyndiggøres, saafremt han:

1. paa Grund af Sindssygdom, Aandssvaghed eller anden sjælelig Forstyrrelse er uskikket til at varetage sine Anliggender;
2. ved Ødselhed eller anden uforsvarlig Adfærd udsætter sin eller sin Families Velværd for Fare;
3. paa Grund af Drikfældighed eller lignende Last er uskikket til at varetage sine Anliggender;
4. paa Grund af legemlig Mangel, Sygdom eller anden Skrøbelighed er mindre skikket til at varetage sine Anliggender og selv ønsker at blive umyndiggjort.

§ 3.

En mindreaarig kan umyndiggøres efter Reglerne i § 2 allerede fra sit fyldte 18de Aar at regne, naar Omstændighederne gør det paakrævet.

§ 4.

Umyndiggørelsesdekretet tinglyses i den Underretskreds, hvor den umyndiggjorte har sit Hjemting. Dekretets Retsvirkning overfor den, der ikke kender og ikke burde kende det, regnes først fra Tinglysningen.

*) Udfærdiget gennem Justitsministeriet. Se Rigsdagstidenden for 1921—22: Landst. Tid. Sp. 163, 439, —, —; Folket. Tid. Sp. 8293, 8938, 9008; Till. A. Sp. 4241; Till. B. Sp. 3285, 3663; Till. C. Sp. 1993, 2725.

Nr. 277. Lov af 30. Juni om Umyndighed og Værgemaal.